

Pracy dużo, czasu mało

Sobota, 14 października 2006

Tylko rok pozostał do wdrożenia dyrektywy o instrumentach finansowych MiFID. Polska nie jest jedynym krajem unijnym, który niewiele jeszcze w tej sprawie zrobił. Dyrektywa Komisji Europejskiej o instrumentach finansowych, czyli MiFID, zastąpi obecnie obowiązującą dyrektywę o usługach inwestycyjnych (ISD). Od 1 stycznia 2007 roku zacznie obowiązywać w Wielkiej Brytanii, a od 1 listopada 2007 obejmie swym zasięgiem wszystkie kraje członkowskie Unii.

Polscy bankowcy, ubezpieczyciele i zarządzający portfelami papierów wartościowych wciąż jeszcze nie są gotowi do wdrożenia dyrektywy. Jeszcze mniej w tej kwestii zrobiły pozostałe kraje nowej Unii. Pełną gotowość zgłasza jedynie Wielka Brytania i to właśnie brytyjskie firmy doradcze i softwarowe przygotowują oferty dla firm z innych krajów unijnych, które pozwolą wprowadzić nowe przepisy.

Wdrożenie zasad MiFID rozszerzy ISD i wprowadzi nowe wymagania, które będą musiały przyjąć firmy z krajów członkowskich UE, działające na rynku finansowym. Cel MiFID nie odbiega niczym od celów ISD, ale uwzględnia rozwój rynków finansowych i nowe instrumenty, jakie pojawiły się na rynku od czasu implementacji ISD.

Podobnie jak SEPA ujednocila obszar płatności bezgotówkowych na terenie Unii Europejskiej, MiFID (część Planu Działania Wobec Usług Finansowych - FSAP) umożliwi powstanie jednolitego rynku usług finansowych. Unijna dyrektywa o instrumentach finansowych zawiera dwa poziomy legislacji europejskiej. Pierwszym jest sama dyrektywa, drugi natomiast dotyczy technicznych środków jej implementacji.

Zakres zmian

Dyrektywa o instrumentach finansowych poszerza zakres kluczowych usług inwestycyjnych wykorzystywanych UE poprzez m.in. wprowadzenie wielostronnych platform obrotu (MTF) i rozszerzenie zakresu "paszportu" (jednolity "paszport" do prowadzenia działalności inwestycyjnej na terenie UE), który po raz pierwszy obejmie instrumenty pochodne na surowce, kredytowe instrumenty pochodne i kontrakty finansowe na rozliczenie różnic. Istotną zmianą jest bowiem włączenie doradztwa inwestycyjnego w zakres regulacji Unii, ponieważ od wdrożenia dyrektywy instrumenty pochodne na surowce będą zaliczane do instrumentów finansowych, chociaż nie wszystkie firmy zajmujące się tymi derywatami wchodziły w zakres MiFID.

MiFID w przeciwieństwie do ISD precyzuje wymagania dotyczące organizacji i prowadzenia działalności firm inwestycyjnych, rynków regulowanych i MTF. Ustala wymagania dotyczące przejrzystości rynków akcji zarówno przed, jak i po dokonaniu transakcji.

Wymagania organizacyjne MiFID obejmują umowy zgodności, wewnętrzne systemy i kontrole, outsourcing, prowadzenie ksiąg, zarządzanie konfliktem interesów oraz ochronę

instrumentów finansowych i pieniędzy klienta. Wspólne zasady prowadzenia działalności inwestycyjnej ustanowione przez dyrektywę będą wymagały zmian w obecnie obowiązujących przepisach, do czego punktem wyjścia będą zaproponowane przez legislatorów poszczególnych państw członkowskich nowe reżimy klasyfikacji klientów. Dyrektywa wprowadza także wspólne dla rynku finansowego ramy klasyfikacji partnera transakcji, dzieląc ich na profesjonalnych klientów, rynkowych partnerów transakcji i w końcu klientów detalicznych.

Rozszerzony "paszport" do prowadzenia działalności inwestycyjnej umożliwi firmom objętym dyrektywą MiFID otwieranie oddziałów w innych państwach członkowskich UE oraz oferowanie usług przekraczających granice jednego państwa bez konieczności uzyskiwania zgody lokalnych nadzorów nad rynkami finansowymi. Unijna dyrektywa określa przy tym minimalne standardy dla rynków regulowanych i dla alternatywnych systemów obrotu (MTS).

Dla kogo MIFID?

Jednak nie wszystkie firmy, które dotąd były objęte dyrektywą o usługach inwestycyjnych (ISD) będą podlegały przepisom MiFID. Działanie MiFID obejmie banki inwestycyjne, zarządzających portfelami papierów wartościowych, maklerów giełdowych i brokerów, firmy doradztwa finansowego, firmy zajmujące się transakcjami opcyjnymi i futures oraz firmy prowadzące handel surowcami. Dyrektywa obejmować będzie również część działalności banków detalicznych - obrotu instrumentami finansowymi. Co więcej, implementacja wymogów MiFID doprowadzi regulatorów do dokonania przeglądu ram regulacyjnych i zgłoszenia poprawek do obecnie obowiązujących przepisów.

Za zgodność z prawem polskim oraz implementację dyrektywy MiFID w Polsce odpowiada Komisja Nadzoru Finansowego. Prace nad projektem miały się zakończyć do 27 września, jednak nie wszyscy zainteresowani zdążyli przesłać do ministerstwa swoje opinie. Termin przekazania projektu do Sejmu został więc przesunięty na później, a do wdrożenia pozostało 12 miesięcy...

MiFID ma wpływ m.in. na:

- "najlepsze wykonanie"
- umowy z klientami
- postępowanie z aktywami klientów
- klasyfikację klientów
- zgodność
- konflikt interesów
- instrumenty pochodne (giełdowe i pozagiełdowe)
- wykonanie - tylko usługi
- ujawnianie informacji
- systemy wewnętrzne
- outsourcing
- przejrzystość przed i po przeprowadzeniu transakcji

Cele MiFID:

- zharmonizować prawo tak, aby zaoferować inwestorom wyższy poziom ochrony
- zapewnić wysoką jakość wykonania transakcji inwestorów poprzez wprowadzenie obowiązku "najlepszego wykonania"

- dostarczyć jednolite regulacje służące wykonywaniu ustaleń na europejskich rynkach finansowych
- poprawić przejrzystość poziomu płynności papierów wartościowych
- utrzymać integralność i ogólną efektywność systemu finansowego

Zakres MiFID:

1. Instrumenty finansowe (zbywalne papiery wartościowe)

- instrumenty rynku pieniężnego
- jednostki w Programach Inwestycji Zbiorowych
- instrumenty pochodne
- instrumenty pochodne na surowce będące przedmiotem obrotu na rynkach pozagiełdowych
- derywaty kredytowe
- kontrakty finansowe na różnice
- instrumenty pochodne odnoszące się do zmiennych klimatycznych

2. Usługi i aktywności inwestycyjne

- przyjmowanie/transmisja zleceń w związku z instrumentami finansowymi
- wykonywanie zleceń w imieniu klientów
- przeprowadzanie transakcji na własny rachunek
- zarządzanie portfelem
- doradztwo inwestycyjne
- gwarantowanie instrumentów finansowych
- wprowadzenie instrumentów finansowych na rynek bez powstania zobowiązania firmy
- działalność alternatywnych systemów obrotu

Małgorzata Alicja Dudek

